

Sygn. akt I C 840/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzczak

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej – (...) Spółki Akcyjnej w Ł.

o zapłatę 6780 złotych

1. zasądza od Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz E. K. kwotę 6780 (sześć tysięcy siedemset osiemdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz E. K. kwotę 3329 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. nakazuje pobrać od Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 635,46 (sześćset trzydzieści pięć 46/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 840/15

UZASADNIENIE

W dniu 30 listopada 2015 r. E. K. wystąpiła przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...). (...)w Ł. z pozwem o zasądzenie kwot: 5000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2014 r. do dnia zapłaty i 100 zł tytułem dalszego odszkodowania, na które składają się koszty opieki osób trzecich, z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2014 r. do dnia zapłaty. Powódka wniosła również o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki podniósł, że w dniu 1 lipca 2013 r., idąc ciągiem pieszych przy ulicy (...) w Ł. na wysokości numeru 4, E. K. wpadła w dziurę nawierzchni przy studziencie kanalizacyjnej, skutkiem czego upadła na lewą rękę i doznała obrażeń ciała. Powódka wymagała pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego w wymiarze co najmniej 3 godzin dziennie przez co najmniej 6 tygodni. Jako miernik wartości udzielanej pomocy przyjęto stawkę za usługi opiekuńcze na poziomie 10 zł za godzinę.

[pozew k.2-5]

Strona pozwana nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W jej ocenie wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego świadczenia w pełni rekompensują powódce szkodę, jakiej doznała w wyniku przedmiotowego zdarzenia.

[odpowiedź na pozew k.64-66]

Po powiadomieniu o toczącym się postępowaniu do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego przystąpił ubezpieczyciel strony pozwanej - (...) Spółka Akcyjna w Ł., wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz interwenienta kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik przyznał, że (...) SA w Ł. zawarła z pozwaną Spółdzielnią umowę ubezpieczenia m. in. odpowiedzialności cywilnej na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Na skutek zgłoszenia szkody ubezpieczyciel wypłacił powódce kwoty: 4000 zł tytułem zadośćuczynienia, 420 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich i 250 zł tytułem kosztów leczenia.

[zarządzenie k.81, dowód doręczenia k.84, interwencja uboczna k.85-86]

Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2016 r. powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości.

[postanowienie k.173]

Pismem z dnia 20 grudnia 2016 r. pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo o kwotę 1000 zł tytułem zadośćuczynienia i 680 zł tytułem odszkodowania, wnosząc o zasądzenie kwot: 6000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz 780 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 3 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1817 zł oraz kosztów postępowania pojednawczego w kwocie 40 zł. Odpis pisma został doręczony pełnomocnikowi strony pozwanej w dniu 10 lutego 2017 r., a pełnomocnikowi interwenienta ubocznego w dniu 3 lutego 2017 r.

[pismo k.192-193 odwr., elektroniczne dowody doręczenia k.204 odwr. i 205]

Sąd uchylił postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego ortopedy traumatologa z uwagi na cofnięcie wniosku dowodowego w tym zakresie przez pełnomocnika powódki.

[pismo k.192, postanowienie k.203]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 lipca 2013 r., około godziny 16.00, E. K. wyszła na spacer ze swoją koleżanką J. G. (1). Kiedy szły chodnikiem wzdłuż ul. (...) w Ł., na wysokości nr 4, powódka potknęła się o wystający ponad powierzchnię włącz żeliwnej studzienki kanalizacyjnej, która była niezabezpieczona, a dookoła niej chodnik był popękany i zapadnięty. Na skutek potknięcia powódka przewróciła się.

[dowód: zdjęcia k.28-30 i 100, zeznania świadka J. G. (1) 00:20:15-00:32:40 e-protokół rozprawy k.136]

Zarządcą chodnika położonego przy ulicy (...) w Ł. jest Spółdzielnia Mieszkaniowa im. (...) Chrobrego w Ł., która w dniu 1 lipca 2013 r. korzystała z ochrony ubezpieczeniowej (...) Spółki Akcyjnej w Ł., potwierdzonej polisą nr (...).

[okoliczność bezsporna]

Z miejsca zdarzenia powódka wraz z koleżanką wróciła do domu ale ręka zaczęła ją boleć i puchnąć. J. G. (2) zawiozła powódkę na pogotowie. Rozpoznano złamanie dalszej nasady lewej kości promieniowej bez przemieszczenia i wyrostka rylcowatego lewej kości łokciowej. Wykonano prześwietlenie RTG i założono opatrunek gipsowy oraz

skierowano powódkę do POZ. Powódka zabiła sobie również kolana oraz palec wskazujący prawej ręki, który do tej pory jest grubszy. Z pogotowia do domu powódkę odwiozła J. G. (2).

[dowód: dokumentacja medyczna k.40-51, zeznania świadka J. G. (2) 00:20:15-00:32:38 e-protokół rozprawy k.136, zeznania powódki 00:04:26-00:09:42 e-protokół rozprawy k.209 w zw. z 00:06:22-00:17:17 e-protokół rozprawy k.136]

W wyniku wypadku z dnia 1 lipca 2013 r. powódka doznała złamania bez przemieszczenia dalszej nasady kości promieniowej lewej i wyrostka rylcowatego kości łokciowej lewej, co skutkuje 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Cierpienia fizyczne powódki związane z bólem pourazowym i niewygodnym unieruchomieniem gipsowym były miernie nasilone w pierwszym tygodniu po zdarzeniu, a później niewielkie. Po odstawieniu unieruchomienia w połowie sierpnia 2013 r. nasiliły się do miernych podczas ćwiczeń zmierzających do przywrócenia ruchomości w nadgarstku oraz stawach ręki i ustąpiły dopiero około stycznia 2014 r. Przez trzy miesiące po zdarzeniu powódka miała wskazania do doraźnego stosowania ogólnie dostępnych leków przeciwbólowych, których miesięczny koszt nie przekraczał 15 zł. Od października 2013 r. powódka przyjmowała leki z powodu reumatoidalnego zapalenia stawów kończyn. Po przedmiotowym wypadku nie można wykluczyć u powódki szybszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych w lewym nadgarstku.

[dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji medycznej k.181-185]

Po upadku powódka miała rękę w gipsie przez 4 tygodnie. Z powodu niepełnego zrostu zamiast gipsu zastosowano następnie szynę gipsową dłoniowo-przedramienną. W kontrolnym badaniu RTG z dnia 21 sierpnia 2013 r. stwierdzono zrost kostny z przemieszczeniem odłamów (w okresie gojenia doszło do wtórnego przemieszczenia) i zlecono samodzielne wykonywanie ćwiczeń czynnych nadgarstka i ręki oraz wystawiono skierowanie do Poradni (...). Cykl fizjoterapeutyczny powódka rozpoczęła 10 grudnia 2013 r., po wyczerpaniu którego odzyskała ruchomość nadgarstka zbliżony do normy, wobec czego zakończono leczenie pourazowe i rehabilitację.

[dowód: dokumentacja medyczna k.40-51, opinia biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji medycznej k.181-185]

W tym czasie w codziennych czynnościach pomagała jej J. G. (1), która mieszka blisko. Zapraszała powódkę na obiad, robiła zakupy, wozila ją na rynek, przygotowywała śniadania oraz pomagała powódce w kąpieli, myciu i sprzątaniu. Opiekę tą J. G. (1) sprawowała przez 6-7 tygodni. Do chwili obecnej pomaga powódce w zakupach. Przez miesiąc po wypadku powódka przyjmowała leki przeciwbólowe 3 lub 4 razy dziennie, później - aż do chwili obecnej - stosowała je doraźnie. Powódka korzystała z zabiegów rehabilitacyjnych na rękę w ramach NFZ. Powódka co najmniej dwa razy w tygodniu chodziła do fryzjera, żeby umyć głowę i do manikiurzystki.

[dowód: zeznania świadka J. G. (1) 00:20:15-00:32:40 e-protokół rozprawy k.136, zeznania powódki 00:04:26-00:09:42 e-protokół rozprawy k.209 w zw. z 00:06:22-00:17:17 e-protokół rozprawy k.136]

Przez dwa miesiące po złamaniu powódka wymagała pomocy osób trzecich w myciu głowy, gotowaniu i robieniu zakupów w wymiarze 2 godzin dziennie.

[dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu rehabilitacji medycznej k.181-185]

Powódka obecnie skarży się na dolegliwości bólowe w lewej ręce, np. przy zmianie pogody. Nie ma w niej pełnej ruchomości, a nadgarstek jest krzywy. Nie może w niej dźwigać powyżej 2 kg. Leczenie ręki jest już zakończone.

[dowód: zeznania świadka J. G. (1) 00:20:15-00:32:40 e-protokół rozprawy k.136, zeznania powódki 00:04:26-00:09:42 e-protokół rozprawy k.209 w zw. z 00:06:22-00:17:17 e-protokół rozprawy k.136]

W związku z wypadkiem powódka nie pozostaje już pod opieką żadnego specjalisty.

[dowód: zeznania powódki 00:04:26-00:09:42 e-protokół rozprawy k.209 w zw. z 00:06:22-00:17:17 e-protokół rozprawy k.136]

Koszt jednej godziny za usługi opiekuńcze na terenie miasta Ł. od lipca 2013 r. do marca 2014 r. wynosił w dni robocze 11 zł, a w dni wolne od pracy 22 zł.

[dowód: pismo MOPS k.52]

Pismem datowanym 29 maja 2013 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwaną Spółdzielnię do zapłaty kwot: 30000 zł tytułem zadośćuczynienia, 600 zł tytułem zwrotu kosztów opieki i 250 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia w terminie 14 dni na wskazany rachunek bankowy. Pismo zostało nadane 30 maja 2014 r. i wpłynęło do Spółdzielni w dniu 2 czerwca 2014 r.

[dowód: wezwanie do zapłaty k.34-35 i 111-113, dowód nadania k.36]

Pismem z dnia 16 czerwca 2014 r. Spółdzielnia poinformowała, że miejsce zdarzenia znajduje się w jej zasobach. Przyznała, że jest odpowiedzialna za stan dróg i ciągów pieszo-jezdnych na terenie osiedla. Jednocześnie skierowała sprawę do Spółki (...) celem rozpatrzenia roszczenia, wskazując numer polisy.

[dowód: pismo k.37 i 109]

Pismem z dnia 15 lipca 2014 r. Spółdzielnia poinformowała, że nawierzchnia wokół przedmiotowej studzienki kanalizacyjnej jest asfaltowa, popękana i jest tam niewielka wyrwa. Uszkodzona nawierzchnia miała zostać naprawiona w terminie od 18 do 23 lipca 2014 r. Strona pozwana poinformowała również, że kontrole nawierzchni dróg i ciągów pieszo-jezdnych wykonywane są wiosną i jesienią.

[dowód: pismo k.38 i 97]

W toku postępowania likwidacyjnego (...) SA w Ł. przyznała i wypłaciła powódce kwoty: 4000 zł tytułem zadośćuczynienia, 250 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i 420 zł tytułem zwrotu kosztów opieki (35 dni × 2 godz. × 6 zł).

[dowód: decyzja k.39 i 119]

W dniu 30 czerwca 2016 r. pełnomocnik E. K. wystąpił w jej imieniu z wnioskiem o zawezwanie Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) Chrobrego w Ł. do próby ugodowej. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pod sygnatur akt I Co 86/16. Spółdzielnia nie ustosunkowała się do tego wniosku. Nikt też w jej imieniu nie stawiał się na wyznaczony termin posiedzenia.

[okoliczność bezsporna]

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Ani strona pozwana, ani interwenient uboczny, nie kwestionowali zasady odpowiedzialności pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) Chrobrego w Ł.. Kwestionowali natomiast wysokość zgłoszonej przez powódkę szkody.

Z treści przepisu art. 445 § 1 k.c. wynika, że w wypadkach uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie stanowi pieniężną formę rekompensaty z tytułu szkody niemajątkowej i obejmuje swym zakresem wszelkie cierpienia fizyczne i psychiczne, jakie były udziałem poszkodowanego. Ma ono przede wszystkim charakter kompensacyjny, a jego wartość musi z jednej strony przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, z drugiej zaś winna być utrzymana w rozsądnych granicach w odpowiedniej relacji do doznanej krzywdy i warunków majątkowych społeczeństwa. Zadośćuczynienie ma ułatwić przezwycięzenie ujemnych następstw wypadku, zaś jego wielkość

zależć będzie od oceny całokształtu okoliczności sprawy, przede wszystkim rozmiaru doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywności, trwałości, czy nieodwracalnego charakteru. Od zobowiązanego poszkodowany powinien otrzymać sumę pieniężną odpowiednią do zatarcia lub złagodzenia poczucia krzywdy i odzyskania równowagi psychicznej. Nie może ono stanowić represji majątkowej dla osoby odpowiedzialnej za szkodę (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 12.09.2002 r., IV CKN 1266/00, niepubl. i z dnia 30.01.2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40).

Przy ustaleniu wysokości należnego powódce zadośćuczynienia należało uwzględnić fakt, że w wyniku wypadku z dnia 1 lipca 2013 r. powódka doznała złamania bez przemieszczenia dalszej nasady kości promieniowej lewej i wyrostka rylcowatego kości łokciowej lewej, co skutkuje 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. W związku z tym urazem powódka odczuwała w pierwszym tygodniu miernego stopnia cierpienia fizyczne, związane z bólem pourazowym i unieruchomieniem opatrunkiem gipsowym. Odczucia bólowe były później niewielkie. Po zdjęciu gipsu w połowie sierpnia 2013 r. ponownie jednak nasiliły się do miernych podczas ćwiczeń, mających na celu przywrócenie ruchomości w nadgarstku oraz stawach ręki. Przez trzy pierwsze miesiące powódka miała wskazania do stosowania w sposób doraźny leków przeciwbólowych. Dolegliwości bólowe ustąpiły dopiero około stycznia 2014 r., a zatem ponad pół roku po wypadku.

W związku z przebyтым wypadkiem powódka miała zlecone ćwiczenia czynne nadgarstka i ręki, które samodzielnie wykonywała w domu. Otrzymała również skierowanie na fizjoterapię, którą rozpoczęła 10 grudnia 2013 r. Po rehabilitacji powódka odzyskała ruchomość nadgarstka zbliżony do normy, w związku z czym zakończono leczenie pourazowe i rehabilitację.

Obecnie powódka skarży się na okresowe dolegliwości bólowe w lewej ręce, np. przy zmianie pogody. Nie odzyskała również pełnej ruchomości. Ponadto nadgarstek pozostał krzywy. W złamanej ręce powódka nie może dźwigać rzeczy o wadze powyżej 2 kg.

Jeśli chodzi o rokowania co do stanu zdrowia powódki na przyszłość, to po przedmiotowym wypadku nie można wykluczyć u niej szybszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych w lewym nadgarstku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że kwotą adekwatną do rozmiaru krzywdy, jakiej powódka doznała w związku ze zdarzeniem zaistniałym w dniu 1 lipca 2013 r., jest kwota 10000 zł, którą należało pomniejszyć o kwotę 4000 zł, którą z tytułu zadośćuczynienia powódka otrzymała od ubezpieczyciela strony pozwanej w toku postępowania likwidacyjnego. Do zasądzenia z tytułu zadośćuczynienia pozostaje zatem kwota 6000 zł (10000 – 4000).

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Zgodnie z wyliczeniem pełnomocnika powódki zawartym w uzasadnieniu pozwu oraz pisma z dnia 20 grudnia 2016 r. E. K. dochodziła od strony pozwanej kwoty 780 zł, przyjmując że przez 2 miesiące (60 dni) powódka wymagała opieki osób trzecich przez 2 godziny dziennie oraz uwzględniając stawkę w wysokości 10 zł za godzinę opieki według stawek MOPS i fakt wypłaty w toku postępowania likwidacyjnego z tego tytułu kwoty 420 zł.

Zgodnie z opinią biegłej sądowej wydanej w rozpoznawanej sprawie powódka faktycznie wymagała opieki osób trzecich przez 2 miesiące w wymiarze 2 godzin dziennie. Przyjmując stawkę w wysokości 10 zł za godzinę, powódce należy się zatem z tytułu zwrotu kosztów opieki osób trzecich łącznie kwota 1200 zł (60 dni × 2 godziny × 10 zł), którą należy pomniejszyć o wypłaconą już kwotę 420 zł. Do zasądzenia tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich pozostaje zatem kwota 780 zł (1200 – 420).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej w piśmie datowanym 29 maja 2013 r., które wpłynęło do siedziby Spółdzielni 2 czerwca 2014 r., wnosząc o wypłatę zadośćuczynienia w kwocie 30000 zł, zwrotu kosztów opieki osób

trzecich w kwocie 600 zł i zwrotu kosztów leczenia w kwocie 250 zł w terminie 14 dni na wskazany rachunek bankowy. Zasadne jest zatem żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonych kwot od dnia 3 lipca 2014 r., jak żądała powódka.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., statuującego odpowiedzialność stron za wynik procesu. Powódka wygrała proces w całości, a zatem strona pozwana zobowiązana jest do zwrotu na jej rzecz kosztów procesu w wysokości 3329 zł, na którą to kwotę składają się: 255 zł – opłata od pozwu, 1200 zł – koszty zastępstwa procesowego, 17 – opłata od udzielonego pełnomocnictwa oraz 40 zł – opłata od wniosku i 1817 zł – koszty zastępstwa procesowego w sprawie z wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (art. 186 § 2 k.p.c.).

O kosztach w pkt 3 wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 623). W toku procesu tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa została wydatkowana kwota 635,46 zł. Z uwagi na to, że strona pozwana przegrała proces w całości, zobowiązana jest do poniesienia tych kosztów.